

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ИНФОРМАЦИОННИ И КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ (ИКТ) В УЧИЛИЩЕ“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Достъпът до съвременни информационни технологии на учениците е неразделна част от достъпа до образование. Електронизацията на учебния процес е неотменим елемент на модерното училище. Навлизането на ИКТ в училище оптимизира процеса на обучение и повишава неговата ефективност.

През периода 2005-2007 г. беше реализирана Националната стратегия за въвеждане на информационните и комуникационните технологии в българските училища. В резултат на това в училищата бяха доставени над 65 000 компютъра. Днес голям дял от тях са излезли от употреба или са силно амортизирани и с ограничена функционалност. Част от училищата със собствени средства са обновили компютърната си база. Останалите, поради липса на финансови възможности или неизвеждане на ИТ дейността като приоритет, ползват остаряла техника. В периода 2008-2011 г., в рамките на НП „ИКТ в училище“ няма извършвани значими дейности по актуализиране на материалната ИКТ база и средства от страна на МОН са разходвани приоритетно за осигуряване на Интернет достъпа на училищата. Всичко това доведе до необходимостта от стартирането на нов многогодишен проект за продължаващо въвеждане и обновяване на ИКТ в училищата. В резултат на започналия нов обновителен цикъл, имащ за цел да осъвремени технологичната материална база в българските училища и да даде възможност за ползване на най-новите ИТ достижения в образователната система, по НП „ИКТ в училище“ през 2012 г. беше стартирана инициативата за оборудване с терминални работни места и за две години бяха финансирани около 900 училища и закупени над 17 000 терминални работни станции. Обновената материална база и гарантиране на свързаността и Интернет достъпа на българските училища са гаранция за базовото обезпечаване на системата на училищното образование за провеждане на модерен и ефективен учебен процес.

И през 2014 година програмата ще продължи да се изпълнява, като в частта за избор на хардуер ще бъде дадена възможност за обезпечаване според заявените и аргументирани нужди на всяко училище.

Програмата подпомага и всички други дейности на МОН, свързани с използването на националната ИКТ инфраструктура - държавни зрелостни изпити, външно оценяване, поддържане на регистри за завършена образователна степен, извънкласни дейности, системи за видеонаблюдение и достъп в училищата, целодневно обучение и др., защото без нейната реализация всички те биха изложени на сериозен риск, доколкото инфраструктурата е гаранция и за тяхното изпълнение.

Общ бюджет за дейностите по програмата за 2014 г. - 21 500 000 лв.

2. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Стъпвайки на общата цел – модернизация на образователния процес чрез средствата на ИКТ и подобряване на средата за обучение, можем да изведем и следните специфични цели:

- Гарантиране на минимална технологична обезпеченост на всяко училище чрез обновяване на материалната база. Целта на този компонент е в повечето училища да бъде обновена или заменена остарялата хардуерна база със съвременни решения. Продължаващо въвеждане и обновяване на ИКТ в училищата чрез предоставяне на разнообразен хардуер и реализиране на различни технологични дейности по техен избор, напр. въвеждане на интерактивни дъски, закупуване на мултимедийни проектори, терминални компютърни решения, модерни настолни и преносими компютри, таблети, оборудване на зони за безжичен Интернет достъп и др.
- Осигуряване на високоскоростна информационна свързаност на училища до национални и международни образователни ресурси, актуализация и подмяна на оборудването в националния контролен център на училищната мрежа и регионалните възли, гаранционно поддържане, мониторинг и обслужване на съществуващите услуги, хардуер и връзки, както и осигуряване на достъп на училищата до Интернет и до Пан-европейската образователна и изследователска мрежа GÈANT.

- Въвеждане на инструменти за създаване, управление и поддръжка на електронно съдържание (електронни мултимедийни уроци, виртуални панорами и др.), лицензиране на електронни образователни ресурси, системен и приложен софтуер и актуализиране на информационната система на образованието.

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Очакваните резултати са, както следва:

- обновяване на материалната база с минимум 5 000 нови компютъризирани работни места, съобразно заявките и нуждите;
- постигане на съотношение ученици на компютъризирано работно място не по-лошо от средно за системата 1:10 (в края на 2014) при отчитане на отпадналите от системата на образованието междуременно остарели компютри;
- свързаност на училищата с високоскоростен Интернет и на регионалните възли с европейското образователно пространство при гарантиран достъп до контролния център за управление на мрежата и дата центровете за достъп до електронно съдържание;
- значително увеличаване на броя училища на бюджетна издръжка с WiFi покритие в учебните зали и в местата, в които се води учебен процес;
- закупуване/лицензиране и въвеждане на платформи за електронно обучение, лицензиране на системен и образователен софтуер и цифрово съдържание във всички училища в страната;

4. ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Програмата за 2014 г. обхваща следните дейности:

1. Въвеждане на актуални ИКТ иновации в училищата – интерактивни дъски, мултимедийни проектори, настолни и преносими компютри, компютърни терминални решения, таблети и друг специализиран хардуер и софтуер.
2. Осигуряване на компютърна и периферна техника за защитени училища на база заявки и анализ на нуждите.
3. Изграждане на опорна цифрова мрежа, свързваща Министерството на образованието и науката с регионалните инспекторати по образованието и обновяване на оборудването в регионалните комуникационни възли и в

контролния център на националната образователна мрежа.

4. Осигуряване и поддръжка на националния и международен достъп на българските училища до Интернет и подкрепа на всички съпътстващи дейности (поддръжка, мониторинг на мрежата и др.), както и увеличаване на свързаността на България към Пан-европейската образователна и изследователска мрежа GEANT на 10 Gbps.
5. Изграждане/обновяване на зони за безжичен (тип WiFi) достъп в до 50% от училищата в България.
6. Лицензиране и внедряване на национална платформа за електронно обучение и развитие на информационната система на образованието.
7. Лицензиране на електронно съдържание (електронни уроци, виртуални панорами и др.), системен и приложен софтуер за системата на образованието в Република България.
8. Насърчаване на достъпа до електронни ресурси и поддръжка на цифрово съдържание за образователни нужди.
9. Подобряване сигурността в училищата, чрез увеличаване зоните на видеонаблюдение и осигуряване на системи за регистриране на достъпа, по решение на училищните ръководства.
10. Осигуряване на награди за изявени ученици и учители в сферата на информационните технологии.

Предвижда се училищата да попълват серия от анкети, които да послужат за анализ на нуждите им.

5. БЕНЕФИЦИЕНТИ

Бенефициенти по програмата са училищата и обслужващи звена на бюджетна издръжка, като част от инвестициите ще послужат за обновяване на опорната комуникационна инфраструктура на училищната мрежа, съответните комуникационни възли в регионалните инспекторати по образованието и свързаното с това разширяване на капацитета на ведомствените мрежи, обслужващи държавните институции, отговорни за развитието на образованието

и на информационните технологии.

6. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

Акценти на програмата и за 2014 година ще бъдат обновяването и подмяната на технологичната материална база (компютърно оборудване и периферия), информационната инфраструктура (Интернет свързаност, WiFi достъп) и актуализиране на електронното учебно съдържание, лицензиран системен и приложен софтуер и системи за управление в училищата.

На базапроведените анкети ще бъде направен детайлен анализ на нуждите на училищата от различен тип технологии и хардуер, изборът между които ще се извършва от тях самите, като ще ползва натрупания опит при вече внедрени проекти от предишни години. Училищата ще предоставят по служебен път в МОН заявки за начина, по който смятат да развият своя иновативен капацитет – под формата план за модернизация и въвеждане на иновации в учебния процес чрез средствата на ИКТ, чийто формуляр ще бъде разработен от МОН. Министерството класира постъпилите заявки по методика и критерии, одобрени от Министъра, въз основа наличието на аргументирана визия за развитието на учебния процес чрез средствата на ИКТ и др. Закупуването на хардуер се извършва по реда на Закона за обществените поръчки.

За пръв път ще бъде насърчено и масираното навлизане на безжични (тип WiFi) мрежи в училищата, като тяхното изграждане също ще се финансира на база комплексна оценка, по методика и критерии, одобрени от Министъра.

При наличие на икономии от други програми или дейности на МОН в рамките на годината, министерството може да предостави допълнителни средства по програмата, които да се използват за финансиране на дейността по обновяване и разширяване на технологичната материална база и информационни и комуникационни услуги в по-голям брой училища спрямо първоначално одобрените. Определянето на допълнителни училища и дейности за финансиране отново се извършва съгласно извършеното класиране.

За поредна година ще бъде заплатен достъпа на България до Пан-европейската образователна и изследователска мрежа GÉANT (вкл. и ъпгрейд на 10 гигабита)

и международния Интернет достъп на училищната мрежа, ще бъдат поети разходите за текуща поддръжка и изграждане на трайна оптична свързаност между регионалните инспекторати по образованието, както и разходите за т.нар. “последна миля” на училищата, а обслужването на мрежата ще се осигури през националния контролен център, намиращ се на територията на ИА ЕСМИС.

7. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА И ИНДИКАТИВНИ ПАРАМЕТРИ

Основните показатели за изпълнение на програмата, са както следва:

- достигане на съотношение 10 ученика на компютъризирано работно място (от 11,5:1 в началото на годината);
- 100% обхванатост на училища от национална платформа за електронно обучение;
- 100% обхванатост на училищата на бюджетна издръжка от Интернет и комуникационна свързаност;
- 30 до 50% от училищата на бюджетна издръжка с WiFi достъп (от 15% в началото на годината);
- свързаност на България с Пан-европейската образователна и изследователска мрежа GEANT на 10 гигабита;
- 100% обхванатост на училищата от информационната система на образованието;
- мин. 60% достъпно онлайн учебно образователно съдържание;
- мин. 400 нови виртуални образователни панорами;
- свързаност на всички регионални инспекторати по образованието в опорна цифрова мрежа, обслужваща училищата в страната.

8. МОНИТОРИНГ

След реализацията на програмата се осъществява мониторинг на две нива:

- проверки, анализи, изготвяне на междинни и финални отчети и доклади, базирани на пряката и на обратната връзка между лицата и организациите, имащи отношение по изпълнението на програмата, осъществена от Министерството на образованието и науката.

- документална или техническа проверка на място от представители на МОН или на регионалните инспекторати по образованието или оценка за изпълнението на програмата от външна организация.

Разходите за мониторинг, в случай, че са необходими такива, са в рамките на разчетените средства по програмата.

9. ДЕМАРКАЦИЯ

Средствата по националната програма не могат да се използват за дейности, финансирани от фондовете на Европейския съюз в рамките на същия бюджетен период.